

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidieceane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler în Viena, Praga, Budapesta etc. etc.

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Cuvîntarea.

Ilustrăteii Sale episcopului Dr. Victor Mihalyi de Apșa ținută în casa mag-naților la 13 Maiu 1879 cu ocaziunea desbaterei proiectului pentru introducerea limbii maghiare ca studiu obligat în toate scoalele populare.

(Încheiere).

Pornind din aceste dispozițiuni corespunzătoare, decumva spre instruirea limbii, carea nu e maternă, se va statorî timp puțin nu se va ajunge rezultat, și aceasta nu poate să fie scopul acestui proiect de lege; eară de cumva spre instruirea limbii, carea nu e maternă se va croi timp mai mult, sau atîta timp cât și pentru propunerea limbii materne: atunci deja, nu numai gramatica sau limba în sine luată, ci cu ajutorul cartei de lectură la început cred în estensiune mai restrînsă, dară se vor propune mai toate obiectele prescise și în limba carea nu e maternă.

Și de oare-ce poporul românesc în urma relațiunilor urbariale cam de comun a format comune mărune, și cele preste 3000 de scoale populare cu limba de propunere românească, cam de-a rîndul sînt nesce scoale nedespărțite provădute numai cu câte un docent: de sine urmează, că după punerea în lucrare a acestui proiect de lege în scoalele populare elementare românesce pre lângă limba maternă, și limba, carea nefind maternă se introduce ca studiu obligat, se va elupa la gradul de al doilea centru al instrucțiunei elementare.

De-acî neapărat va urma, că în care măsură se va bucura de privilegiu și de favor vre-o limbă spre a-și scoate la valoare influența și lățirea: în acea măsură va perde terenul ceea-laltă limbă; — mai vîrtos dacă luăm în considerațiune teoria cea de curînd foarte întonată, după părerea însă greșită că adevăta cel ce scie pre ori și ce cale să-și asigurede

condițiunile influenței, acela deodată și-a asigurat și îndreptățirea influenței proprii. — Repetesc, că în care măsură se va împărtași de privilegiu și de favor o limbă spre a da valoare influenței și lățirii proprii, în aceeași măsură va perde din influența sa cealaltă limbă, până în urmă din destul dată în lături, va fi constrînsă a-și ceda pozițiunea de până atunci, și a capitula înaintea rivalului ei, precum o dovedesc aceasta luminat multe exemple din străinătate și a unor ținuturi din patrie locuite mai înainte de Români. — Din aceste cauze, după modesta mea pricepere nici decăt nu mă îndoiesc, că după punerea în lucrare a acestui proiect de lege, toți cei ce în faptă vor cerceta scoalele elementare populare, vor înveța limba patriei de stat; mă îndoiesc însă de aceea că această limbă o vor pute înveța fără scădement în privința cunoștinței limbii lor materne.

Ce se ține de aceea, că stă în interesul însuși al poporului român, ca să învețe limba statului, spre a-și pute apăra drepturile constituționale, — înainte de toate vîind a reflecta la cuvintele Ilustrăteii sale preameritatului episcop al Neosolului, îndrănesc a observa, că Art. de lege XLIV din anul 1868 deja din destul s'a îngri-git, ca fiesce-care cetățan al patriei să-și poată apăra drepturile sale în limba sa maternă atît în sala jurisdicțiunilor administrative, cît și înaintea tribunalelor.

Afară de aceea nu se poate nega, că nu numai inteligența și clasa industrială românească, ci ori și care fiu al patriei, care a avut interes de-a înveța limba puterii de stat, cu prețul a ori și ce osteneală și sacrificiu o a învățat aceeași în trecut, și de sigur o va înveța și pre venitoriu.

Însă precum stă aceea, că singuraticii în urma instrucțiunei mijlocie și mai înalte sînt în stare mai mult ori mai puțin pre conta limbii materne a înveța bine rău și alte limbi;

că un întreg popor compact nu e în stare a vorbi în asemenea măsură nici două limbi timp mai îndelungat cu atît mai puțin pe durată. — Pentru că de cumva toți locuitorii vreunei comune ori vreunui district vorbesc în asemenea măsură două limbi, acei locuitori cu privire la limba lor maternă deja se află în stadiul de trecere, acolo limba carea mai de aproape s'a ridicat la valoare, probabil, că în scurt timp va cuprinde locul limbii materne, carea neapărat se dă uitărei.

Dară cu privire la singuratici este lucru de comun cunoscut, că art. de lege XXXVIII din 1868 în §§-fii 64 și 74 s'a îngri-git ca aceia să poată înveța limba oficială a statului, când între obiectele de învățămînt obligatoare la scoalele populare superioare și la scoalele civile, unde limba de propunere nu e cea maghiară, s'a început și limba cea maghiară. — Cu această ocaziune nu pot retăce acea echitabilă dispozițiune a acestei legi, în urma căreia între obiectele de învățămînt obligatoare de pre la scoalele civile, acolo unde limba de propunere este cea maghiară, limba germană are să se propună numai începînd dela cursul al treilea, care curs corespunde clasei a treia gimnaziale, când adevăta tînerul este deja capace a vorbi și a scrie corect în limba sa maternă, precum și a face comparațiune între cunoștințele sale din limba maternă, și între însușirile limbii, carea are să o învețe.

Apoi aserțiunea, ca și cum din privința culturi publice de es. poporul românesc n'ar fi în stare în limba sa maternă a-și căștiga cunoștințele acele, care se recer pre gradul instrucțiunei populare elementare; ori ca și cum acel popor în limba sa maternă n'ar fi în stare a cunoasce simțimentele iubirei de patrie și ale patriotismului, cari în decursul multor veacuri le-a dovedit totdeauna în fapte: aceste și alte asemenea însinuațiuni

sonore se devalvează la valoare proprie, îndată ce nu se perde din vedere respectarea drepturilor asigurate prin legi, de oarece cetățanul patriei, care se bucură de drepturi și se împărtașește în sentență și în limba sa maternă, e capace a pricepe beneficiul de care se face părtaș, și aceasta îl însufleșește și-l împintenă mai cu putere a-și împlini cu bucurie datorințele patriotice cele mai grele.

Să supunem însă că este în interesul poporului și nu al altora, ca toți membrii lui, neluând afară nici muierile, să învețe limba oficială a statului: cu toate aceste să vă îndurați a-mi erta, dacă pre câmpul instrucțiunei populare afirm, că se ține de sfera de drept al puterii părintesci a dețermurii, cum și în ce mod să se apere interesele băieților; pentru că părinții de comun cu mult mai delicat și cu mult mai sigur promovează bunăstarea și interesele pruncilor sei, decăt ori și cine altul. — Deci dacă părinții câte unul, ori după comunități vor afla că va fi în interesul lor și a pruncilor sei, ca limba oficială a puterii de stat să se introducă în scoalele elementare populare ca obiect de învățămînt, întreb, oare cine le-ar împedeca aceasta? însă oare este de lipsă spre acest scop a recurge la forța legii?

Dară de cumva părintele, care ca cetățan de stat contribuiesce la sumele însemnate din cassa statului preliminate spre scopurile instrucțiunei populare, eară ca membru al confesiunei religioase contribuiesce la susținerea scoalei sale confesionale, — de cumva dîc părintele rădîmîndu-se pre dispozițiunile echitabile ale legii anterioare doresce, ca băiatul lui în limba maternă să se împărtașească în întreaga estensiune a beneficiului instrucțiunei elementare; ca astfel cel puțin în limba sa maternă să învețe a cugeta corect și în ordine logică, a vorbi limpede, a scrie după regulile ortografice și a-și esprima cugetele cu

FOIȚA.

Aventurile

doctorului Van-der-Bader.

Din franțozesce de Evariste Carrance.
(35 urmare.)

XXV.

In care doctorul Van-der-Bader află amorul și Ellermann fericirea.

Erau tocmai șapte oare sara.

Liesbeth, dragălașa menageră a doctorului, umbla cu sirguintă prin mica casă din suburbiul Vyverberg în sus și în jos, și sub mâinile sale îndemânaticе toate căpetau o înfățișare serbătorească.

Lumini de ceară albă respăndeau o zare lină prin sala de primire.

Pe vatra cea mare ardea un trunchiu sdraven, și înaintea lui se întorcea neîncetat o găscă rumenă, care respăndea un miros plăcut.

În mijlocul odăiei, masa acoperită

cu o pândătură albă ca zăpada, aștepta pe oșpele seu îndatinat.

Din timp în timp Lisbeth cu fața cam palidă, dar totdeauna de o dulceață incomparabilă, arunca priviri întrebătoare la pendula acățată între cele două ferestri și părea a-și perde răbdarea cu mersul ei monoton și regulat.

După ce aședase toate cele trebuincioase pe masă, și după ce se încredințase că, nu lipsia nimic, ea se duse prin coridor, deschise încet ușa și se avîntă ușoară ca o căprioară la vecina sa doamna Samuel.

Încurînd ea se reîntoarce cu un taier de facență albastră în care stătea întinsă o placintă obicinuită în Hollanda, de care numai bătrâna israelită sciea să le facă așa escelente.

Așa! dîse Lisbeth punînd taiorul pe masă, acum cred că nu mai lipsește nimic.

Ea-și întoarce de nou privirea spre pendulă a cărei arătătoriu se mișca însă încă tot cu aceeași lene.

Deodată ciocanul de fer de la poartă lovi cu tărie întrînsa.

Lisbeth sări de bucurie și luă o lumină amănă; apoi, cu mîna tremurîndă, ridică cheița de fer.

Poarta se deschise. Un bărbat intră cu pas grav.

Era Van-der-Bader!

— Bună sara, domnule doctor, strigă Lisbeth cu emoțiune, ai călătorit în pace?

Profesorul se opri și se uită cu o privire dulce la tînăra femeie.

— Lisbeth, Lisbeth! dîse el, în sfîrșit, Te ved earăși sănătoasă... Îmi pare un veac de când nu Te-am mai vădut!

— Și eu, domnule, Te așteptam...

— Me așteptai?... Cine Te-a înscințat despre sosirea mea?

— O rudenie de-ale mele, care a sositădi dimineată, d-l Ellermann, răspunse Lisbeth, a cărei față se acoperi de o rumeneală încântătoare.

— Este dar aici, murmură Van-der-Bader cu amărăciune.

Ah! are dreptate... îi era degrabă s'ajungă... da... fericirea-l aștepta!

— Și DTa, domnule doctor, în-

trebă Lisbeth, întinîndu-i fotoliul în care învețatul se aședă legănându-se, nu ești și D-Ta fericit de-a revedé locul nascerei D-Tale, Leyden, și de-a reafla pre cei ce Te iubesc?

— Eu, dîse Van-der-Bader, eu mă reîntorc trist și nemîngăiat în această țară; această casă nu mai are plăceri pentru inima mea! eu 'mi-am făcut un vis nerealisabil!

— Nerealisabil!

— Da, copila mea; eu voiam se află o inimă, soră cu a mea... am căutat amorul prin țeri depărtate... și nu-l-am aflat.

— Domnule doctor!... Învățatul se sculă și oftă cu amar.

— Ai dîs că d-l Ellermann este aici?

— Da, domnule doctor.

— Spune-i că-l aștept. Vreau să vorbesc cu dînsul.

Dute Lisbeth; ursita mea trebuie să mi se împlinească.

Tinera femeie dispărî la moment.

(Va urma.)

accentuare naturală, — după ce starea lui cea modestă și așa mai totdeauna numai pre cariera agriculturii și a manufacturii îndreaptă pre băiatul lui, și de-abia 2—3% dintre părinți s'au îndatnat ași purta pruncii la scoale populare superioare și la cele mijlocie: în casuri ca atare a face cu neputință părinților ca numai în limba maternă să facă părtași instrucțiunii elementare populare pre băieții lor până la acea etate, când facultatea lor mentală este din destul dezvoltată; aceasta ar fi o dispozițiune carea nu mă simțesc îndreptățit a o sprigină cu votul meu.

N'au lipsit în evul de mijloc cel atât de defăimat, înși de aceia prea zeloși, cari ce e drept în altă direcțiune, va să dăcă în interesul bisericeii creștinesci catolice s'au nevoit a monopoliza educațiunea pruncilor, spriginind cu motive posibile aceea a lor propunere, ca băieții Mohamedanilor și ai Judeilor să se crească în spirit creștinesc, afirmând că prin aceasta s'ar scuti interesele spirituale însuși ale băieților, s'ar suplini omisiunile seculilor, cultura publică ar lua avânt și că s'ar promova chiar și interesele statului, fiind lucru de comun cunoscut, că chipul și caracterul de unitate religioasă cu mult mai tare e capace a fortifica stălpul statului, decât chiar și chipul de unitate în limbagiu.

Însă oare ce a răspuns biserica catolică la năsuința aceasta în aparență atât de religioasă?

În jumătatea a doua a seculului al 13 S. Toma dela Aquino unul dintre atleții cei mai eminenti ai sciințelor creștinesci teologice și filosofice, și ca atare cu adevărat mare bărbat de stat, n'a șovăit a spune apriat, că nu trebuie a introduce o înnoire ca aceasta contrarie datinei bisericeii; că dacă aceasta ar fi raționabil, atunci atăți arhieri meritați, pre cari cei mai puternici imperați creștini daruindu-i cu grație i-au făcut demni de încrederea lor, precum Constantin pre Silvestru și Teodor pre Ambrosiu, nici decum nu ar fi întrelăsat a mijloci modalitatea aceasta a lățirii credinței. — Însă e periculos a introduce atare înnoire contrarie datinelor de până aci ale bisericeii, pentru că aceea se opune dreptății naturale, de oarece fiul după natură este al tatălui său: — „De jure naturali est quod filius antequam habeat usum rationis sit sub cura patris. Unde contra justitiam naturalem esset, si puer antequam habeat usum rationis, a cura parentum subtrahatur, vel de eo aliquid ordinetur invitatis parentibus.“ Summae Theol. II-a-2-ae Quaest. X Art. 12.

Este legea naturii ilustrii domni magnați! ca băiatul într-un început să cugete ca instrumentul inteligenței tatălui său, și să voiască după dorința aceluiași. — Este efectul naturii ca religiunea să sporească pre calea instrucțiunii și a educațiunii părintesce luminate prin credință. Deci dacă biserica s'ar fi învoit, ca băieții părinților necreștini fără voia acestora să fie crescuți în spirit creștinesc: biserica prin atare silă și-ar fi stricat numai sieși, că ar fi negat acel drept natural al părinților, pre care se rădămă, când în urma spiritului religios al părinților primesce pre băieții lor de credincioși ai ei, născându-i a doua oară în sacramental botezului.

Aceasta influență naturală a dreptului de părinte, legislațiunea Ungariei o-a respectat totdeauna, când de es. Partis Primae Jurium et Consuetudinum Inclyti Regni Hungariae Titulo 51-o §. 7-o a recunoscut dreptul părinților de-a pute preține restituirea pruncilor seduși sau reținuți sub pretestul religiunii, ori altui bine mai mare; când în art. de CV și CXI din anul 1723, precum și în art. XXVI

din anul 1765 a recunoscut dreptul părinților de-a statorî în sfera lor de activitate modalitatea instrucțiunii elementare și a educațiunii băieților săi, pregătirea și introducerea aceloră în fiitoarea lor carieră, — crescerea lor în religiunea proprie, în înțelesul §-lui 2 din art. LIII al anului 1868 concedându-se numai indivizilor cari au implinit anul al 18-lea al etății, trecerea la altă religiune.

Aceste și alte asemenea dispozițiuni ale legislațiunii dovedesc din destul, că legislațiunea țerei a fost totdeauna petrunsă de aceea convingere, cumcă părinții nu se pot opri să nu împărtășască pre băieții lor întru o instrucțiune și educațiune spirituală conform indemnului și conștiinței lor; a fost totdeauna petrunsă de aceea convingere, că ar forma vătămarea unui drept natural foarte important, a împedeca sau a face imposibil aceea, ca părinții prin instrucțiune populară elementară amesurată dorinței lor să nu poată desvolta mintea și voința băieților sei după chipul însușirilor bune spirituale ereditate în casa părintească.

La obiecțiunea ce ni se face, că în scoalele nu numai militare, ci și în cele populare înființate între locuitorii fostelor regimente confinariate secuiesci și românesci s'au făcut nescari încercări de-a introduce limba germână; sau după cum se provoacă Escelența Sa domnul ministru de culte și instrucțiune publică, însuși regulamentul numit „Ratio educationis“ deja a prescrip „in scholis vernaculis“ propunerea limbei maghiare, îmi eau cufesarea a observa, că într-un cât acele dispozițiuni s'ar fi făcut în contra dorinței părinților, ne fiind ele întemeiate pe dreptul naturii preste acele logica faptelor încă la timpul seu a trecut la ordinea dălei.

Aceste sânt Ilustrii Domni Magnați! observațiunile acele generale, cari am fost constrins ale propune cu umilințe spre motivarea votului meu. — Ele formează temeiul acelei declarațiuni, cum că eu acest proiect de lege, într-un cât acela cu privire la băieți cuprinde dispozițiuni contrarie dorinței părinților, și într-un cât acela restringe și mărginesce libertatea, de care s'a bucurat până aci poporul românesc din patrie, eu nu pot primi acest proiect de lege de basa pertractării speciale.

Mă opresce a primi și a sprigină un atare proiect de lege și însuși dreptul public legal al țerei, care Parte Secunda Jurium et Consuetudinum Inclyti Regni Hungariae, în Generali, Titulo III-o §. 3 statorind singurul mod, după care sânt de-a se aduce legile țerei, deodată defige și marginile acele, cari nici însuși legislațiunea nu le poate desconsidera, făcând amintire „Potissimum super rebus juri divino ac naturali praejudicantibus, atque etiam vetustae totius Hungariae gentis libertati derogantibus.“ — și implântă principiul cel neprescriptibil, care nu este ertat a'l perde din vedere între nici o împregiurare a timpurilor și a seculilor: „Salve semper divino naturalique jure.“

Le-am datorit aceste ilustrii domni magnați! causei diecesei românesce unite a Lugoșului, a căreia condițiune de viață este limba română, fiind chemată în limba aceasta ași implini înalta misiune pre terenul religios, moral și cultural. — Le-am datorit docenților din diecesa românească unită a Lugoșului, pre cari acest proiect de lege foarte îi îngreunează; — le-am datorit poporenilor mei, cari m'au rugat ca la locul seu să pun un cuvânt întru apărarea libertății lor de până aci și să pășesc la acest loc întru scutirea dreptului lor de părinți.

Aceste implinindu-le, și mulțamind pentru răbdarea cavalească cu

carea v'ați îndurat a mă asculta, — acest proiect de lege nu'l pot primi de basă la pertractare specială.

„Observatoriulu.“

Revista politică.

Sibiin, în 28 Maiu.

Diarele oficioase colportează scirea, că în zilele aceste se va ține un consiliu de ministrii comun, care se va ocupa cu detaliurile despre încorporarea Bosniei și Erțegovinei la teritoriul vamal comun.

Camera deputaților din Budapesta a primit în desbatere generală și specială legea institutului fonciar pentru proprietarii mici și a suspendat dreptul imunității a deputaților baron Uechtritz și Rohonczy, cari sânt urmăriti de judecată pentru duel.

Lupta electorală dincolo de Laita se poartă cu vioiciune de cătră toate partidele. Din multe puncte de vedere interesantă și pentru noi este o broșură a celui Eduard Greger cu privire la atitudinea politică a Cehilor. În aceasta broșură se dovedește că pentru Cehi nu rămâne altă cale decât intrarea necondiționată în senatul imperial. Împăratul, care are de-a mulțami imensa sa popularitate numai credinței sale neclintite cătră constituție, nu va binecuvânta nici odată o lovitură de stat. Salutea pentru Cehi este numai posibilă pe basa constituției, carea la timpul seu s'a și recunoscut și numai din vanitatea contelui Clam-Martinitz s'a părăsit la anul 1863. Frasele, că onoarea și dignitatea națiunii ar suferi, sânt numai o mantelă pentru a acoperi absurditatea politică; un om politic de omenie desprețuește astfel de mijloace. O absurditate îndoită este a cere garanții și concesii. Cine să dea aceste? Guvernul sau Nemții? În clubul numit al dreptului de stat s'a arătat din isvor sigur, că majoritatea ministeriului nici nu pretinde intrarea Cehilor în senatul imperial și majoritatea adunării și-a exprimat convingerea, că dela ministeriu nu s'ar pute dobândi nici un fel de concesii. Dela Nemți de asemenea nu se poate aștepta nimic; împăcarea cu Nemții acum n'ar pute succede și n'ar trăi preste durată unei sesiuni dietale. Nemții până acuma nu ne-au dat încă un răspuns hotărît și dacă îl vor da, Cehii vor perde multe iluziuni. Se poate întruni partida lui Herbst, care este liberală, cu o partidă, care după rostul principelui Carol Schwarzenberg reprezintă idei conservative? Ne putem noi așa dară lega deodată și cu Herbst și cu guvernul, putem deodată pacta cu Dumneșu și cu dracul? Pe rezoluțiunea deputaților cehi nu este a se pune nici o ponderosită, ea s'a făcut târziu noaptea, când cei mai mulți deputați se depărtaseră. A ațita în contra intrării în senatul imperial numai din causă fiindcă ministrul contele Taaffe a dis, că poporul boem va gonî pe deputații în senat, ar fi numai o bombă pentru a irita poporul, deoarece în adunarea deputaților din 18 Maiu s'a dat declarația, că contele Taaffe n'a dis aceste. În sfârșit Greger așterne alegătorilor de ce puncte, a căror răspundere clară și precisă ei să o pretindă dela candidații lor, pentru ca declamarea frașei să încete și mintea sănătoasă să vină la dreptul ei.

Articolul VII al convențiunii de la Novi-Bazar dispune, că ocupațiunii austriace se premeargă un avis prealabil. Precum se comunică din partea turcească, avisul pentru ocuparea intenționată a unor puncte anumite a Sangiacului a și plecat la Constantinopole și Poarta s'a recercat, a delega comandantii, cari au a se întruni la fața locului cu comandantii

austriaci pentru statorirea învoirilor locale necesare.

Secțiunile camerilor de revisiune din România și-au sfârșit verificarea titlurilor. În mai multe secțiuni s'au invalidat alegerile colegiului IV, unde au luat parte la biroul definitiv primariul comunei. Senatul a procedat la desbaterea raporturilor secțiunilor de verificare și a proclamat senatori pe d-nii B. Boerescu, P. Grădistean, N. Bibescu, Eug. Stătescu, T. Roseti, N. Racovița, A. Fontino, col. Angelescu, Manolachi Costachi Iepureanu, N. Bujoreanu, Gr. Montevru, maior C. Bantaș, C. Caramalău, C. I. Delean, C. Bozian, C. Ienescu, P. Mavrogheni și col. C. Pilat. Verificarea alegerii dlui D. Cornea a fost amânată, pentru că d-sa a fost contestat în secțiune ca fiind funcționar. Agența română din Belgrad este ridicată la gradul de legațiune, ear titularul ei, L. Catargiu, numit și confirmat în postul de ministru resident pe lângă A. S. Principele Serbiei. „Neue freie Presse“ din Viena consacră unul din articoliile sei cestiunei Ovreilor în România. Diariul recunoaște, că ministrul Brăteanu și-a dat mari silințe pentru a ajunge să facă să se înlătore art 7 din constituțiune; dar mai așteaptă de la dânsul să supună deliberării camerilor de revisiune o nouă legislațiune, regulând indigenatul astfel, ca un mare număr de Ovrei, eschiși până acum de la naturalizare, să poată fi naturalizați, ca supuși Români în condițiuni echitabile, prescrise de o lege specială. „Europa“, adaugă numitul diar, „are o prea bună opiniune despre cabinetul, cărui presidiază d. Brătianu, pentru a presupune, că el nu va umplea lacuna făcută în urma suprimării art. 7, elaborând o lege, care să scoată comunele din inclinarea de-a urma o politică de intoleranță.“

Cu privire la alianța turcorusă se telegrafează din Constantinopole: Principele Lobanoff s'a întors din Livadia cu un proiect de alianță gata, a cărui primire de cătră Poartă mai că nu mai este la îndoială. Raportând Namik pașa sultanului despre misiunea sa la țarul, sultanul s'a rugat pentru o traducere a proiectului rusec, care i s'a predat de principele Lobanoff. Urmase apoi o convorbire mai lungă despre obiect și sultanul promisesse a examina proiectul, rugând de repetite ori pe principele Lobanoff a fi la țarul interpretorul simțimentelor sale amicabile.

Pentru regularea diferențelor turcesci-grecesce ambasadorii se vor întruni la 31 Maiu v. la Constantinopole, și ambasadorul francez va așterne cu aceasta ocaziune principiile mediațiunii propuse între Turcia și Grecia.

Diariului „Temps“ din Paris se telegrafează din Constantine (Algir): Neamul Vuledabqilor lângă Batna este revoltat. Mai mulți șeici s'au omorît. La Batna au sosit trupe.

Cuvântul de tron al A. S. R. Domnitoriului României,

ținut în 22 Maiu a. c. la deschiderea camerilor de revisiune.

Domnilor Senatori! Domnilor Deputați!

Deschidând sesiunea acestei nouă legislaturi, constat cu o adevărată mulțamire, liniscea deplină cu care s'au făcut alegerile generale.

Acest fapt, datorit înțelepciunii poporului român și legalității stricte care s'a pădit în timpul alegerilor, este cu atât mai însemnat, cu cât aceste alegeri se făceau în mijlocul preocupărilor celor mai grave, și pot dice tot de odată și celor mai legitime.

În adevăr, în urma sacrificiilor

ce țara își impuse pentru a eși cu onoare din dificultățile aduse de ultimele evenimente și în fața situației ce ni se credea de congresul dela Berlin era natural ca emoțiunea resimțită se producă în țară o agitațiune și o îngrijire generală, îngrijire, cu atât mai mare, cu cât fiecare se întreba, care era limita cerințelor ce se manifestase prin tratatul dela Berlin, care va fi limita concesiunilor ce se puteau face acestor cerințe.

Cu toate acestea, cu neliștea care cuprinsese spiritele, rezultatul a dovedit, odată mai mult, că poporul român, brav și tare pe câmpul de bătaie, scie să fie blând și prudent în luptele din năuntru și să se manție neclintit pe terenul legalității.

Acelaș patriotism, aceeași înțelepciune, de care a dat probă națiunea sunt sigur că le voi găsi și în reprezentanții ei. Sunt convins că toți, fără discuțiune de partide și de opiniune, veți ști, ca în toate împregiurările mari, a pune interesele generale mai pre sus de ori-ce alte considerațiuni și nu veți inspira în lucrările D-voastre decât de marile interese ale țerei și de îndestularea adevăratelor ei trebuințe.

Domnilor Senatori! Domnilor Deputați!

Preocupat de-a pune capăt luptelor care de secolii însângerează peninsula balcanică și tulbură periodic pacea Europei, congresul de Berlin a voit, în noua ordine de lucruri ce crea în Orient, să întemeieze pacea prin suprimarea inegalității diferitelor naționalități de religii.

De și România era cu totul în afară din cercul acestor lupte, totuși, printr-o regretabilă și persistentă confuziune, Europa ne-a înglobat și de astă dată în lumea orientală. Art. 7 din Constituțiune da, din nefericire, o armă contra noastră acelora cari aveau interes să prelungească neînțelegera și astfel paraliza acțiunea noastră contra uneltirilor rău voitoare.

Din cauza aceasta n'am reușit încă deplin a convinge diplomația europeană că națiunea română nu a fost niciodată și nu este nici astăzi animată de spirit de intoleranță și că, din contră ea a împins adesea ospitalitatea până la neprevădere.

Când după căderea Constantinopolei, creștinii din Orient fugeau înaintea semilunei triumfătoare, ei găsiră aci un asil sigur; Românii le deschiseră brațele cu căldură și fără rezervă. Când mai târziu însă prin tendințele lor dominante, sub regimul domniilor fanariote, ei deveneau un pericol pentru țară, un obstacol pentru dezvoltarea ei națională, România, amenințată în existența ei luptă neînțecat, ca să scape de acest rău, și aceasta luptă seculară nu se termină de cât în 1821, prin triumful ideii naționale.

Tot ast-fel mai târziu, când Israeliții, persecutați în alte state, au năvălit cu grămada la noi, aceasta imigrațiune a fost încurajată de ospitalitatea tradițională a Românilor, de toleranța ce găseau aici.

Când însă aceasta imigrațiune ajută în partea de nepăsare și nestabilitate a guvernelor de atunci, a luat mai cu samă în județele de preste Milcov, proporțiuni mari și să prezintă caracterul unei adevărate invasiuni; — când această aglomerațiune puternică a unui element străin apasă greu asupra dezvoltării comerțului și industriei naționale, și mai cu samă asupra populațiilor rurale, nepregătite a lupta contra exploatarei muncii și a activității lor; — atunci temerile și îngrijirile s'au ridicat firesc în sinul națiunei și ast-fel, în diferite rânduri, guvernele au creșut că pot înlătura pericolul prin restricțiuni legislative, în rândul cărora, în cele din urmă, a fost și art. 7 din Consti-

tuțiune. Dar aceste restricțiuni, fără a garanta în mod eficace interesele noastre economice, n'au servit de cât a espune țara la cele mai nedrepte bănueli de intoleranță religioasă.

Făcând se dispară din aceste dispozițiuni legislative aceea-ce le-ar putea imprima caracterul unei exclusiuni religioase și punându-le în acord cu marele principiu, că nimenea să nu fie înlăturat de la folosința și exercițiul unui drept pentru cauza de religiiune vom da satisfacere principalei preocupări, carea a dictat art. 44 al tratatului de Berlin.

Cu toate că independența o câștigasem prin propriile noastre forțe, pentru a ne admite însă în concertul statelor europene, puterile cele mari au putut cere de la noi, ca să ne conformăm ideilor generale cari predomină în țările civilisate. În regularea cestiunilor de detaliu însă, ele n'au cugetat ele nu puteau cugeta a ne impune soluțiuni absolute cotrarie intereselor noastre cele mai vitale.

Nici camerile trecute, nici guvernul Meu nu au prejudecat într-o nimică rezolvarea acestei cestiuni. Ea să prezintă întreagă deliberărilor D-voastre. Este o datorie imperioasă să-i dăm o neîntârziată soluțiune. Vă aparține D-voastre ca, prin măsurile înțelepte ce veți lua, să asigurați în același timp, atât interesele noastre din năuntru cât și pozițiunea României în privirea raporturilor internaționale.

Când aceasta grea cestiune va fi terminată, veți avea, D-lor Senatori și D-lor deputați a vă ocupa de alte legi și reforme, nu mai puțin necesare.

Organizarea definitivă a Dobrogei, crearea unei bănci de scompt și de circulațiune și unei casse de economii, construcțiunea de întreprinderi și dockuri la porturile principale, reorganizarea și dezvoltarea instrucțiunii profesionale și agricole, înființarea de comiții agricole sunt atâtea îmbunătățiri de natură a chema înaintea de toate atențiunea D-voastre.

Nu trebuie, în adevăr, să uităm că numai prin asemenea instituțiuni și reforme vom putea asigura viitorul nostru, ne vom pute pune la adăpost de ori-ce pericol.

În marea transformare a Orientului numai printr-o activitate constantă și neobosită pe teremul economic și intelectual vom pute păstra pozițiunea ce ne am creat prin energia noastră, prin bravura ostașilor noștri.

Sunt convins, D-lor Senatori și pentru rezolvarea tuturor marilor cestiuni de interes general, veți da guvernului Meu tot concursul de care va avea trebuință, și grație unirei și silințelor tuturor, vom pune bazele unei noave ere de progres și de prosperitate și vom întări edificiul național.

Ast-fel Provedința va bine-cuvânta lucrurile D-voastre, și atâtea sacrificii făcute de națiunea întreagă vor da rodul ce țara asteaptă de la dăsele.

În virtutea art. 95 din Constituțiune, Eu declar deschisă sesiunea extraordinară a Adunărilor Legiuitoare.

CAROL.

(Urmează semnăturile ministrilor).

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

De lângă Dunăre. (Starea deplorabilă a scoalelor). În Nr. 52 al prea stimatului „Tel. Rom.” am schițat numai unele trăsuri despre atitudinea d-lor Maghiari față cu scoalele populare din fostul confiniu militar, acum însă voi să arăt într-o estensiune imparțială progresul respectivei scoli.

„Ideia de stat maghiar” a d-lor noștri se împlini și de astă-dată prin primirea faimosului proiect de cătră

ambele corpuri legislative; deci a se mai pronunția cine-va contrăi ar fi inoportun, întogmai ca „ploerul după ploaie” ci acum avem dreptul a cugeta și a vorbi numai de rezultat, adică de fructele aducende de acest proiect — din punctul de vedere cural — despre care rezultat mai că ne-am pute pe deplin convinge, făcând o privire cât de fugitivă preste scolile din fosta margine militară, adică pestre scoalele comunale.

De când s'a ridicat granița, de când au apucat d-nii Maghiari cărna și pe aici și de când scoalele noastre sustinută fie-care de confesiunea sa resp., deveniră „scoli comunale” supraveghindu-se de Inspectorii de stat, de scoalele din cestiune nu se mai vizitară prin d-l inspector — pe carele nici nu'l cunoaschem — dar în genere de nimenea. Și în fine pentru ce? Ca cel din pățanie sum convins, că de ar și veni — nefiind Român — nu ar fi nici un folos! apoi de sigur pentru aceea nici nu vine!? Eată nisce argumente despre dizele deputaților români în casa de jos, cu ocaziunea discusiunei proiectului obligator de limba maghiară în scoalele populare — „că un inspector neromân în scoli române nu va fi în stare a face nimic.” Eată dîc, cum dîsa Românilor se realizează provenind naturalmente de la d-nii Maghiari. Cum progresaază dar scoalele comunale nemaghiare se poate fie-care om cu mintea sănătoasă convinge analizând cele premerse până aci; n'ar fi nici necesar se mai spun eu — însă ca un martor ocular îmi țin de sacra datorință a spune numai purul adevăr, așa după cum există în sens: că nimenea nu se interesează de aceste scoli, cari în toate privințele ar trebui să fie la culmea chiamării lor.

Statutele scolilor com. sunt dintre cele mai bune, însă lipsesc ceea ce e mai mult adică executarea.

Poate că d-nii de la dietă n'au nici idei despre adevărata stare deplorabilă a scolilor din fosta graniță că la din contră s'ar face ce-va în favorul lor?!

Raporturi — fresce după lege — se pretind în toată Sâmbăta dar ce rezultat? nimic! apoi de unde provine aceasta? Absolut numai de acolo, că mai marii scolilor sunt jupânii Chinezi cari fiind Sârbi sau Nemți etc., ce le pasă de scoala română? face-se ceva în privința absenților cari dintre 150 sunt 80—90 absenți? nimic! mai doare pe vr'un amplotat de stat capul de progresul unei scoli române? de'u doare, că de-ar pute ar denega tot aceea, prin ce ar pute și Românul progresa.

Departa am ajuns! dar și mai departa prin aceea; că religia înceată din dî în dî a se mai propune în scoalele noastre comunale” din motiv, că conform statutelor Religia are a se propune de învățătorul bisericesc adică de preoții cari (excepționalmente vorbind) pretind plata și pentru propagarea învățături creștine, ceea ce de sigur nu vor căpătă. Oare urmează acei egoiști preoți pe prelații bisericesci cari cu arma adevărului au mers și înaintea Tronului, pentru a protesta contra atacului îndreptat spre biserica noastră adică spre religia noastră analizând bine, exclamând „Perirea Ta din tine Israile” trebuie să le bag toate în teacă.

În fine fiind că nu sunt chemat a relata despre nepropunerea religiei în unele scoli din graniță îmi permit numai pe cale jurnalistică a spune purul adevăr că tocmai în scoala mea nu se propune si absolut numai din lășitatea preotului ca catichet!

Deci forul diecesan bisericesc din Caransebeș ar face mult când ar cere informațiuni de la toate Consiliile scolare în cestiunea aceasta atât de importantă carea nu esager când afirm

că este basa ori cărui stat din lume carele voiesce a esista.

Varietăți.

* (Necrolog). Capitulu bisericei catedrale gr. cat. din Lugos cu adăncă întristare anunță cumcă: ilustrisimul și reverendisimul Domn Michail Nagy, archidiacon sau lector și canonic al bisericei catedrale din Lugos, prelat domestic al Sântiei Sale pontificelui Roman, abate sau archimandrit titular al S. Mariei dela Almád, decan catedral, inspector diecesan al scoalelor naționale, referent și secretar al tribunalului matrimonial, esaminator prosinodal, esactor capitular, membru la comisiunea administrativă a comitatului Caraș, și asesor al s. scaun consistorial, în urma unui morb îndelungat după provederea cu ss. sacramente ale moribunților a adormit în Domnul în 5 l. c. la 4 oare deman: în anul 62-lea al vieții 39-lea al preoției.

Funcțiunile funebrele se vor țină în biserica catedrală în 6 l. c. la 4 oare d. m. În etern amintirea lui!

* (Postal). Postul magistrului postal din Borosneu (comitatul Trei scaune) este de ocupat. Salariul anual 200 fl; paușalele pentru cancelarie 40 fl, pentru espedări 732 fl. v. a. Cauțiune 100 fl. v. a. Asemenea este de ocupat postul de magistrul la stațiunea postală din Tag (Czeged): cauțiune de 100 fl. v. a. salariu anual de 100 fl, paușale de cancelarie 40 fl și pentru espedări 474 fl. v. a. Suplicile sunt de-a se adresa în timp de 3 săptămâni la direcțiunea postală din Sibiu.

* (Mulțamită publică). Subscrisul paroch gr. or. în numele tuturor parochienilor mei vîind a împlini o sântă datorință prin aceasta viu a aduce publice cordiala mulțamită iubitorilor de podoaba bisericească și marinimoșilor dd. din Brașov; Maria vîd. A. Zanescu, Sofia T. Spuderca, Ioan Burduloiu, Petru Zanescu, Constantin Zanescu, Nicolae Coliban, Zoe C. Popp și Hareti Stănescu, cari s'au milostivit — tocmai în momentele de grea cercare ale săracilor mei parochieni, prin boala de vite și alte neajunsuri împreunate de aceasta — a dăru pe sama bisericei noastre din Marcoș un sf. Epitafiu de o durabilitate, frumșete elegantă ce face onoare renumitului pictor român din Brașov M. Popp. Valoarea acestui sf. epitafiu pentru noi este neprețuită, eară pentru dd. donatori s'a mărginit la suma de 40 fl. v. a. plus zelul d-lui pictor. Un dar acesta atât de frumos și trebuincios în biserica noastră, încât poporul, carele nu este în stare nici un gîrduleț a'l face în giurul cimiterului și al grădinei parochiale, decum să fie fost în stare a cumpăra vre-odată acest sf. epitafiu, când l'a vîdut pentru prima dată în Vinerea patimilor aședat pe masă în mijlocul bisericei nu se putea sătura de privirea la densul. Copiii și bătrânii, junii și bărbății sîrutau cu plăcere și sfială evlavioasă chipul Domnului Chr. ce părea că avea este mort. „Ddeu să dea bine celor ce ne-au dăruit această icoană, că mult îți deschide inima,” dîceau bătrânii la eșirea din biserică.

Ddeu să respălătească binefacerea domnilor donatori cu darurile sale cele bogate doresc și eu, ca să poată fi în stare și de aci înainte a premerge cu exemple de fapte creștinesci sâtenilor fricoși și șovăitori în toate cu deosebire în ce se atinge de dat și făcut.

Dee Ddeu, ca preste puțin această faptă marinimoasă să și afle și alți imitatori, cu cât biserica noastră — după cum m'am exprimat și în Nr. 24 al „Tel. Rom.” — avînd încă impe-

rioasă lipsă nu numai de vase și odoare sântite și de vestminte bisericesti, ci și cu deosebire de mineele lunare; va primi prelângă cea mai vie mulțămîță și recunoscîță și de aci încolo astfel de oferte marinimoase dela fiii săi.

Marcoș în 29 Aprilie 1879.

Georgiu Dogariu m/p.,
paroch gr. or.

* (Maialul) scolarilor dela cele trei scoale gr. or. din Sibiu, serbat duminică în 27 Maiu, a fost favorizat de timp frumos neasteptat în asemenea cu zilele premergătoare. Cu musică și cu steaguri a eșit tinerimea pe la 11 oare din cetate în Dumbravă și acolo și-a petrecut până seara la 8½ oare, când earăși cu musică s'a întors în cetate. Festivitatea scolastică a fost cercetată de mulți dintre fruntașii nostri și de părinții și rudeniile tinerimei de ambe securile din cetate. Tinerimea și fruntașii nostri, părinții și toți câți luară parte chiar și dintre neromâni au avut o petrecere foarte bună, pentru că sub conducerea inteligentă a bravilor învățători tinerimea a știut face plăcută ziua maialului.

* (Să ne maghiarisăm!) căci numai astfel noi Românii putem deveni — Europeni. Așa ne cântă „Alföld” din Arad, și pentru ca să ne încurajeze, vrea să ne îmbete cu gloria europeană d. e. a Maghiarilor Liszt, Ioachim. Ne-am fost exprimat încă în numărul trecut despre maghiarismul acestor doi corifei musicali de renume european. Pentru a arăta, până unde merge închipuirea maghiară, când reclamă pe acești doi artiști pentru națiunea maghiară, prezentăm la locul acesta date pozitive din biografia lor. Amândoi sunt născuți în acele părți nemțesci ale Ungariei, despre a căror locuitori susținea mai deunădi în dieta ungurească chiar maghiarul Mocsary, că și trâmă masina la Viena pentru reparare, dacă se strică vre-o roată la ea. Francisc Liszt adevărat este născut în 22 Octombrie 1811 în Raiding lângă Oedenburg, va să zică într'un ținut curat nemțesc, situat nemijlocit la hotarele Austriei de jos. El s'a dus deja în vîrstă de 8—9 ani la Viena, unde a primit instrucție dela Bohemul nemțit Cserny în tehnică, și dela Italianul Salieri în compozițiune. În 1823 Liszt a mers pentru ulterioara sa dezvoltare la Paris, unde și-a avut domiciliul până la 1848, când s'a strămutat la Weimar. Aici a petrecut până la 1861. În anul acesta s'a mutat la Roma. Dacă a venit în mai multe rënduri și la Pesta, aceasta a făcut-o, pentru a da și aci concerte, ca și în Viena, Berlin, London... Adevărat că acum vre-o doi ani Liszt a fost denumit de un fel de director al conservatorului din Pesta; aceasta este însă mai mult numai un titlu de onoare, deoarece pretinsul director petrece abia 3—4 luni pe an în Pesta, de unde mai deunădi a plecat earăși la Weimar, ce în timpul din urmă a devenit din nou residența sa de predilecție, precum ne-a comunicat chiar presa maghiară.

Să trecem la Iosif Ioachim. El este născut în 15 Iulie 1831 în Kittsee lângă Pojon; s'a format, fiind abia de 9 ani, în conservatoriul din Viena la Böhm și Mayseder, amândoi Nemți. În 1843 s'a dus la Lipsia, pentru a se încredința instrucției renumitului violinist David, german. În 1850 a devenit maestru de concert în Weimar; în 1854 a trecut la Hannovera, și în 1865 la Berlin, unde de la 1869 încoace este director al academiei de musică („Hochschule für Musik”). Ioachim vine mai puțin la Pesta, ca Liszt.

Întrebăm acum: ce este maghiar în dezvoltarea acestor doi renumiți artiști?

Dar ni se va reflecta: ei au prelucrat melodii naționale maghiare. Așa

este, răspundem noi. Ei s'au folosit ici colo de motive maghiare întocmai precum s'au folosit alți componiști de motive rusesci, sârbesci... întocmai precum bună-oară renumitul Rubinstein sau Ioachim Raff au compus fantasii, capricii etc. asupra unor teme românesce. Rubinstein este chiar născut într'o comună lângă Iași. Cărui Român i'a trecut însă prin minte, a'l reclama pentru nația română? Nu! Românul e mult mai chibzuit și cumpetat.

Dar limba maternă a lui Liszt, Ioachim este cea maghiară! ne obiectează în sfîrșit prea zeloșii Maghiari. Cum să nu? Iarna trecută Liszt d. e. a cercetat Clujul, și după „Kelet”, dar după însuși hipermaghiarul „Kelet” din Cluj, Liszt fu împințat de comitele suprem Eszterházy Kálmán din Cluj, prin o cuvîntare în limba franceză, căci, după „Kelet”, Liszt nu pricepe limba maghiară!! Adevărat: pentru a te înțelege cu maghiarul Liszt, trebuie să vorbești în limba franceză, limba soră celei românesce, va să zică trebuie să te faci din Maghiar turanic — European!! —

* (Linia ferată Ploiesci Brașov). Cetim în „Democratul” din Ploiesci:

La 16 (28) Maiu, la ora 1 și 35 minute, a plecat primul tren de la Predeal, fiind însoțit de d. ministru al lucrărilor publice, și a ajuns la Sinaia la 2 oare și 25 minute.

M. S. Regală Domnitorul, dimpreună cu Augustul Seu frate, principile Leopold, au asistat la sosirea trenului la Sinaia.

Călătoria s'a făcut fără cel mai mic accident; ast-fel că circulațiunea se decise a se începe regulat la 10 Mai. Însă trenul unguresc al călei ferate Brașov-Predeal, prin proba de călătorii din 14 (26) Mai, dovedind mai multe defecte în construcțiunea sa a trebuit ca deschiderea circulațiunei regulate să se amâne, după cum se zice, până la 1 (13) Iunie viitor.

Sperăm că, cu data aceasta, circulațiunea Ploiesci-Predeal-Brașov, va începe regulat. În cât privește întreprinderea liniei între Podul Vadului (mai sus de Câmpina) și Sinaia, aproape la o postă și jumătate, circulațiunea se va face, prin multa îngrijire a guvernului, cu trăsuri foarte comode; landouri, faetoane, omnibuse deschise și altele cu prețuri de 8 lei pentru cei din clasa I și II și de 4 lei pentru cei de a III clasă.

Marți la 29 Mai, se pune în circulațiune linia ferată Ploiesci-Predeal. Se știe că numai două secțiuni ale acestei linii sînt sfîrșite: Ploiesci-Câmpina și Sinaia-Predeal; circulațiunea între Câmpina și Sinaia se va face provisoriu cu trăsuri, care sînt angajate chiar de direcțiunea liniei.

* (Leac pentru tusa seacă) e o jumătate de litră de apă mestecată cu atîta sare cîtă într'o jumătate lingură de cafea. Apa apoi se ferbe și bolnavul are să înghiță a-borii din această apă sărată.

* (Muceșala pâinei) se delătură în următorul mod: Pânea proaspătă cum se scoate din cuptoriu se bagă într'un sac, în care se mai află pe părăți puțină făină, și adevărat pînile se zacă așa ca coaja arsă sau deasupra a unei pâni se fie împreună cu coaja arsă a celeialalte și așa mai departe. Sacul plin se leagă și se acată liber într'un loc aeris. Înainte de mîncare pânea trebuie periată cu o perie curată, se pune apoi în pivniță, unde are să stee toată noaptea înainte de ziua, în carea are să fie consumată; prin aceasta se moaie coaja earăși și în modul acesta se poate ține pânea 4—6 săptămîni fără a se usca sau muceși.

Bursa de Viena

din 9 Iunie n. 1879.

Metalicele 5%	67 90
Împrumutul naț. 5% (argint)	69 80
Împrumutul de stat din 1860	126 50
Aecțiuni de bancă	835 —
Aecțiuni de credit	269 40
Argint	— —
Galbin	5 50
Napoleon d'aur (poli)	9 24
Valuta nouă imperială germană	56 90
London	115 90

Economic.

Sibiu, 6 Iunie n. Pro hectolitru: Grâu, fl. 4.60—5.40; Grâu sîcăr, fl. 3.70—4.30; Sîcăr fl. 2.90—3.30; Orz fl. 3.10—; Ovăs fl. 1.70—2.10. Cucuruz fl. 2.80—3.20; Mălai fl. 4.50—5; Cartofi fl. 1.20—1.30; Sîmînță decănepă fl. 5—6; Mazere fl. 6—6.50; Linte fl. 9—9.50; Fasole fl. 4.50—5; pro 50 chilo: Făină de pâne fl. 3.50; Sîlînă fl. 2.5—3.0; Unsoare depore fl. 2.5—2.75; Sîu brut pro 50 chilo fl. 16; Sîu de luminări fl. 22.50—; Luminări de sîu 50 chilo fl. —; Sîpun fl. 20—; Fîn 50 chilo fl. 0.60—0.70; Căneapă pro 50 chilo fl. 32—34; Lemne vîrtoase de foc pro metru cubic fl. 3—; Spirit pro grad 50—55 cr. pro chilo: carne de vită —44 cr.; Carne de vițel 38— cr. carne de porc 40— cr.; ouă 10 de 20 cr.

Brașov, 30 Maiu n. Pro hectolitru: Grâu fl. 4.20—5.60; Grâu sîcăr fl. 3.30; Sîcăr fl. 3.20—3.50; Orz fl. 3.30—4.0; Ovăs fl. 2.30—2.40; Cucuruz fl. 3.50; Mălai fl. 4.65; Mazere fl. 4.40; Linte fl. 7.60; Fasole fl. 4.20 Sîmînță de in fl. 8.50—; Sîmînță de căneapă fl. 6.60 Cartofi fl. 1.60—; pro chilo: carne de vită 44 cr. carne de porc 44 cr.; carne de oaie — cr.; Sîu de bovine proaspăt fl. 32; (pro 400 chilo); topit 48 fl.

(Recolta României). Din Bucuresci se scrie: Timpul frumos de care ne bucurăm de dece zile dă frumoase speranțe agricultorilor nostri Sîmînăturile de toamnă sînt bune, cele de primăvară foarte bune. Porumbul este încă mic, din cauză că a fost sîmînțat tîrziu. Rapița pe alocurea a început a fi strînsă. Vele sînt și ele în foarte bună stare; prin căte-va locuri însă, piatra ce a cădut în cele din urmă dece zile a cauzat mari stricăciuni.

Țara cu totul agricolă, România nuși poate întemeia speranțele ei decît în grîne. Ba adesea poate că e silită să vadă cu ochi buni rîul altuia, adevărat să se bucure când recolta ar fi rea în alte țări. E un rîu, dar așa este.

(Recolta rea în Franția). Țiarul parisian „Petit Journal” află, că în genere recolta viitoare din Franția va fi rea. Neconținutele ploi au stricat partea cea mai mare a sîmînăturilor. În sudul republicei grînele stau rîu. În Herault, în Gerd, în Bouches din Rhone agricultorii emit păreri rele despre viitoarea recoltă. În centrul Franției, sîmînăturile nu par a fi suferit atît de mult. În Burgund starea sîmînăturilor poate să se mai îmbunătățească. În partea resăriteană a țării, umezala a fost mai mică, și dar recolta va fi acolo mai bună. În Nordul Franției speranțele s'au nimicit cu totul. Așa dar dacă temperatura nu se va îmbunătăți în curînd, recolta din Franția va fi de tot rea. În cazul cel mai bun, recolta nu va pute fi de astădată decît de mijloc. Avis agricultorilor români, cari fac exporturi la Marsilia.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitațiuni: în 16 Iulie și 3 Septembrie imob. lui George Rofai în Ceocfalău

(trib. Oșorhei); în 4 Iulie imob. rămasului după Iohanna Alesius în Sighișoara (judec. cerc.); în 25 Iunie și 25 Iulie imob. lui Mihail Roth în Sîn-Georgiu (trib. Bistrița) în 1 Iulie imob. lui Ioan Pechi în Magyar-Frata (trib. Cluj); în 2 Iulie și 1 August imob. lui Ludovic Csoma sen. în Bagy (trib. Odorhei); în 12 Iunie imob. rămasului după Carol și Susana Müller în Orăștie (trib. Deva); în 9 Iulie imob. Măriuței Suciu în Copșa-mare (judec. cerc. Mediaș); în 30 Iunie și 30 Iulie imob. lui Teodor Oprea în Cluj-Mănăstur; în 1 Iulie și 1 August imob. d-nei Clement Pusch în Cluj (trib. Cluj); în 5 Iulie și 11 August imob. lui Ioan Burșan în Brașov (trib.); în 18 Iulie și 5 Septembrie imob. lui Michail Ghico în Maia (trib. M. Oșorhei); în 18 Iunie și 18 Iulie imob. lui Iosif Gacsadi în Kiskereki (judec. cerc. Sîkelyhid); în 1 Iulie și 1 August imob. lui Nichita Terkes și Constantin Morcov în Ciobăncuț (trib. Dej); în 18 Iunie și 18 Iulie imob. lui Nicolau Oltean în Iclandul-mic (judec. cerc. Mediaș?); în 24 Iunie și 24 Iulie imob. lui Toma Poca în Jina (trib. Sibiu).

Nr. 250—1879.

1—3

EDICT.

Fostul învățătoriu în Mehadia Iosif Velcota născut din comuna Șopotul-nou, comitatul Severinului de 11 ani și-a părăsit cu necredință legiuita soție Varvara și trei fii ai lui fără ca să arete semne de viață și ubicațiunea lui, se citează prin acest edict, până într'un an și o zi dela întăia publicare a acestuia, să se prezenteze înaintea torului matrimonial subsemnat în persoană sau plenipotențiatul seu căci la din contră procesul divorțial urdit de soția sa, se va pertracta și decide și în absența lui.

Mehadia în 20 Maiu 1879.

Forul matrimonial gr. or. din Mehadia.

Stefanovicu m. p.,
adm. p. pescu.

Nr. 86.

1—2

CONCURS.

Ne ivindu-se în urma concursului publicat în „T. R.” Nrii 39, 40 și 41 pentru parochia Teleag nici un concurent, prin aceasta se prelungește termenul concursului până la 17 Iunie a. c. v.

Emolumentele sînt tot cele publicate în concursul prim.

Doritorii de a compete la această parochie sînt poftiți a aterne suplicele lor instruite în înțelesul statutului organic și a dispozițiunilor provisorice sinodale din 1873 la subsemnatul oficiu protopresbiteral în Paloș p. u. Cohalm.

Paloș, 15 Maiu 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Teofil Gheaja m. p.,
adm. p. pescu.

Subscrisul primesece doi tineri, ca învățăcei la cojo-cărie.

N. Vestemean,

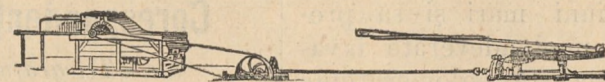
cojocariu în Sibiu.

[21] 1—2

UMRATH & COMP. în PRAGA,

fabrică de mașini agricole,

se recomandă prin specialitățile lor renumite prin o **executare foarte solidă**, **umbrelt ușor mare** **productivitate** și **treerat curat** a



mașinilor de treerat cu brațe și cu vîrtej

pentru 1 până 8 cai sau boi,

atît **locomobile** cît și **stabile**. Mai departe fabricăm noi în mărimi diverse:

Ciururi de bucate, mașini pentru tăiat paie, mori pentru sdrobit etc. etc.

Cataloge ilustrate în limbile țerei grătuite și franco.

[14] 16